Nro. 230.

DZIENNIK

PATRYOTYCZNYCH POLITYKOW W LWOWIE.

Dnia 9go Października 1795.

Gazety.

NIEMCY.

Zdarzenia Woienne.

Po nadeſzłey wiadomości do Jenerała Hrabi *Wurmſera* o przeyściu Francuzów przez *Ren*, i poddaniu ſię im fortecy *Manheimu*, gdy pomieniony Jenerał naradziwſzy ſię z Hrabią Clerfayt względem kroków, iakie ſię przedſięwziąść na-

 le-

leżało w tym przypadku, osądził za rzecz potrzebną wydać niektóre dyspozycye stósowne do okoliczności; te iaki wzięły skutek, doniósł Kurier do Wiednia wysłany z rapportem pod dniem 25. Września od Jenerała Wurmsera z pod *Offenburg*. Ponieważ udało się było nieprzyiaciołom daleko przewyższaiącą siłą odeprzeć od prawego brzegu *Nekry* z dywizyą swoią stoiącego Feldmarszałka Leutn. *Zebentner*, z tych miar i Feldmarszek Leutn. *Quosdanowich* musiał opuścić pozycyą swoią pod *Manheimem* i obrócić swą retyradę ku *Heidelbergowi*; tym czasem i tu nieprzyiaciel znalazł sposoby opanowania dróg i wąwozów w niedostępnych górach ciągnących się w okolice pomienionego mieysca. Feldmarszałek: Leutnant: *Quosdanowich* udało się w prawdzie wyprzeć nieprzyiaciół z niektórych wiosek leżących przy wąwozach między gorami, ale siły iego korpusu nie wystarczały ieszcze do należytego zaczepienia ich bezprzestannie z obu brzegów *Nekry* nacieraiących, ile że przeprawiwszy się pod *Manheimem*, zarzucili zaraz most na *Renie*, przez co nie trudno im było w potrzebie o posiłki.

Dnia

Dnia 22. i 23. znowu pomieniony Feldmarſzałek Leutn: zaczepiony był od Francuzów, ale zaczepka nie miała znacznych wypadków, albowiem ci przeſtali na ſamym rekognoſkowaniu pozycyi Ceſarſkich.

Dopiero dnia 24. attakowali Republikanie ze wſzyſtkich ſtròn korpus Feldmarſzałka *Quosdanowich*, i uſiłowali zwyczaynym ſwym impetem zwalić iego linie. Feldmar: znaiąc dobrze zręczność i wielką wagę ſwego ſtanowiſka, determinowany był bronić go ile możności choćby do oſtatniego żołnierza, i te ſwoie przedſięwzięcie oświadczył walecznemu woyſku Ceſarſkiemu. Stało ſię, nieprzyiaciele ze wſzech ſtron zoſtali zbici, i odpędzeni aż do *Manheimu* zoſtawiwſzy więcey 1000. ludzi na placu. Jenerał *Dufour* z wielu innemi doſtał ſię w niewolą. Auſtryacy zabrali 10. armat wiele ammunicyi i koni. Strata oſtatnich ieszcze niemogła bydź oznaczona przez Feldmarſzałka *Quosdanowich*, gdyż kuryer ſpieſznie z rapportem wyieżdzał; ubolewał tylko Feldmarſzałek nad loſem, który ſpotkał Półkownika *Breſchern*; ten bowiem mocno będąc raniony z początku bitwy, niemógł okazać ſwego męſtwa.

Hra-

Hrabia *Wurmser* naywięcey zaleca w tey akcyi okazaną odwagę Feldmarszałka Leutn. *Quosdanowicha*, ten nawzaiem przypisuie pomyślny ten wypadek szczegulnieyszey odwadze i przytomności J. M. *Basalicha*, Półkownika *Kaiser* Dragonii H. *Klenau*, Adiutanta *Oreskowicha*, nadto ieszcze o wszystkich podkommendnych ma sobie za obowiązek powiedzieć, że się walecznie popisali, a szczególniey *Kaiser* Dragony, *Szekler* Huzary, i Słowacy.

Podług rozkazów J. H. *Wurmsera*, miał się H. *Latour* przeprawić dnia 26. Września przez Graich celem złączenia się z Jenerałem *Quosdanowichem*.

FRANCYA.

Z *Paryża dnia* 8. *Września.*

Na wczorayszey Sessyi przybyli do kratek Konwencyi Deputowani od trzech Armii, *Północney*, *Mozy i Sambry* oddaiąc protokuł przyiętey od tychże Konstytucyi.

Kommissarze przy pomienionych armiach będący w adresie do Konwencyi wy-

wyrażaią między innemi: „Rozważanie z iakiem obrońce Oyczyzny rozbierali punkta Konstytucyi, okaże wam, że żołnierz wolny równie umie filozofować, iak bronić swey wolności „ Mówca Deputacyi dodał ieszcze „ W tym protokule znaydziecie wyraźne żądanie nasze, które czyni nam nadzie, iż w przyszłym ciele prawodawczym, uyrzem dwie trzecich części zgromadzenia teraźnieyszego. Konstytucya bezpieczniey gruntować się będzie pod przewodnictwem tych, którzy ią utworzyli. „ W iego mowie zawierały się i te ważne wyrazy: „ Obywatele Reprezentanci, wyście założyli pierwszy fundament Rzeczypospolitey, myśmy ią zbroyną ręką bronili; Stawamy tu przed wami z gotowością towarzyszenia wam przed wielki Sąd, przed cały Narod. Temu obiawić macie wszelkie przeszkody, iakie wam czyniono do pognębienia tyranii, a tak złączywszy się razem dopominać się będziem przed wysokiem trybunałem o zdanie sprawy mięszkańców tego miasta z dnia 2. Września, 10 Marca, 31. Maia, 9. *Termidor*, 12. *Germinal*, i 1. *Prairial* (to iest 20. Maia roku tego); równie iak z wielu tysięcy millionów, o których utra-

tę przyprawili naród, dla tego, iż przebywania naywyższey władzy narodowey w swych murach na złe używali. Tym czasem wiemy to dobrze, że iedność i braterstwo koniecznie iest potrzebne, z tych miar wzywamy braci naszych Paryskich, aby się dla dobra wewnętrzney spokoyności z nami łączyli. Ale niech nam też będzie wolno powiedzieć im bez urazy, że anarchiczny wpływ, iaki od lat trzech maią na władzę prawodawczą, już nam się sprzykrzył, i że obrońcy wolności, za pierwszym złym użyciem tego rodzaiu, zrobią rewolucyą, która lepiey będzie urządzoną, iak owa w *Calvados.* ,,

Konwencya oznaczyła na wsparcie światłych ludzi 244. tysiące liwrów. Nadto oznaczyła dla 24. naysławnieyszych Autorów po 3. tysiące liwr. na rok, dla 52. po 2. tysiące, a dla 38. po tysiąc pięć set Liwrów.

WŁOCHY.

Podług doniesień z *Jenuy* pod 12. Września, okręt ieden Angielski od 74. armat przybliżywszy się do brzegów *Alassio*, gdy nie mógł dla mielizny do-

się-

ſięgnąć 4. ſtatków kupców Francuſkich na pomienionym brzegu ſtoiących, wyſłał wiele dużych łodzi, końcem zachwycenia zdobyczy. Jenueńczykowie trzymaiący ſtraż na baſzcie nadmorſkiey, dali znać wyſtrzałem aby ſię te niezbliżały do brzegów; na to Anglicy odpowiedzieli z okrętu tak rzęſiſtym ogniem, iż baſzt bezmała nie cały zgruchotany zoſtał. Potym Anglicy wyſiedli na ląd i ſpalili trzy z pomienionych ſtatków, czwarty zaś z winem uprowadzili z ſobą.

Do *Vado* codziennie przyprowadzaią Kapry Angielſkie z Auſtryackiemi nowe zdobycze do rozmaitych narodów należące.

Admirał Hotkam dodał armii Auſtryackiey wiele armat z ſwey flotty.

Z dnia 31. Sierpnia na 1. Września rzuciło ſię 1500. Piemontczyków na placowkę nieprzyiacielſką przy *Colle di Ceriſe*, i bez trudności wielkiey opanowali te mieyſce; ale gdy ſię zwycięſcy poſuwali w naywiękſzym beſpieczeńſtwie ku St. *Martino di Lantoſca*, tak nadſpodzianie obſkoczeni zoſtali od zgromadzonych podſłuchów Francuſkich, że po kilkogodzinnym opieraniu ſię, które doſyć było krwawe, około 400. muſia-

ſiało broń złożyć przed Republikanami, reſzta zaś częścią poległa na placu, częścią też pochowała ſię w ſkały. Korpus ſtrzelców nazwanych od Nicei naywięcey ucierpiało w tym zdarzeniu, i inne nie mało.

Gdy niedawno iedna Fregatta Francuſka upędzaiąc ſię za Angielſkiem okrętem nadto ſię zbliżyła do *Porto Maurižio*, Jenueńczykowie wyſtrzałem z bateryi przymuſili pierwſzych do oddalenia ſię. Francuzi urażeni tym poſtępkiem, poſłali 400. ludzi dla opanowania pomienionego portu.

Jenerał *Paoli* wydał świeżo manifeſt, w którym oświadcza, że dalekiem będąc od uczeſnictwa teraźnieyſzych rozruchów w Korſyce, otwarcie one nagania.

Dnia 18. Paździerńika otworzyć ſię ma Parlament Korſykańſki, który, iak ſobie tuſzą, ukoi roziątrzone umyſły na tey wyſpie.